

Ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμος του 1996 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 93(Ι) του 1996

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΕΙΣΑΓΕΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ
ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΜΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμος του 1996.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά—

“Διευθυντής” σημαίνει το Διευθυντή της Υπηρεσίας Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών·

“δικαστήριο” σημαίνει οποιοδήποτε Επαρχιακό Δικαστήριο αρμόδιας δικαιοδοσίας·

“επιχείρηση” περιλαμβάνει εμπόριο ή επάγγελμα, καθώς και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιοδήποτε κυβερνητικού τμήματος ή τοπικής ή δημόσιας αρχής·

“καταναλωτής” σημαίνει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, κατά την κατάρτιση σύμβασης στην οποία εφαρμόζεται ο παρών Νόμος ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι είναι άσχετοι με την άσκηση της επιχείρησής του·

“προμηθευτής” σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο προμηθεύει αγαθά ή υπηρεσίες και το οποίο, κατά την κατάρτιση σύμβασης στην οποία εφαρμόζεται ο παρών Νόμος, ενεργεί για σκοπούς σχετικούς με την άσκηση της επιχείρησής του·

“πωλητής” σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο πωλεί αγαθά και το οποίο κατά τη σύναψη σύμβασης στην οποία εφαρμόζεται ο παρών Νόμος ενεργεί για σκοπούς σχετικούς με την άσκηση της επιχείρησής του.

Πεδίο
εφαρμογής.

3.—(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 4, ο παρών Νόμος τυγχάνει εφαρμογής σε κάθε ρήτρα σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ πωλητή ή προμηθευτή και καταναλωτή και η οποία δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.

(2) Όταν ρήτρα σύμβασης είναι διατυπωμένη κατά τρόπο σαφή και κατανοητό, καμιά αμφισβήτηση του θεμιτού χαρακτήρα της δεν επιτρέπεται, εφόσον αυτή αφορά—

(α) Τον καθορισμό του κύριου αντικειμένου της σύμβασης· ή

(β) την αντιπροσωπευτικότητα της τιμής ή του ανταλλάγματος για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πωλήθηκαν ή παρασχέθηκαν.

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ρήτρα θεωρείται ότι δεν αποτελεί αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, όταν έχει συνταχθεί εκ των προτέρων και ο καταναλωτής εκ των πραγμάτων δεν ήταν δυνατό να επηρεάσει το περιεχόμενό της, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε προσπάθειά του για το σκοπό αυτό.

(4) Το γεγονός ότι για ορισμένα στοιχεία κάποιας ρήτρας ή για μια μεμονωμένη ρήτρα υπήρξε ατομική διαπραγμάτευση, δεν αποκλείει την εφαρμογή του παρόντος Νόμου στο υπόλοιπο μέρος μιας σύμβασης, εφόσον η συνολική αξιολόγηση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι, παρ' όλα αυτά, πρόκειται για συνήθη προκαθορισμένη σύμβαση.

(5) Εναπόκειται στον πωλητή ή στον προμηθευτή που ισχυρίζεται ότι μια ρήτρα υπήρξε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης να το αποδείξει.

(6) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται με τις ανάλογες φραστικές αναπροσαρμογές και στις ρήτρες συμβάσεων για πώληση, μίσθωση ή οποιαδήποτε άλλη διάθεση ακίνητης ιδιοκτησίας.

4. Από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου εξαιρούνται—

Εξαιρέσεις.

- (α) Οι συμβάσεις εργασίας·
- (β) οι συμβάσεις που αφορούν κληρονομικά δικαιώματα·
- (γ) οι συμβάσεις που αφορούν θέματα οικογενειακού δικαίου·
- (δ) οι συμβάσεις που αφορούν τη σύσταση και την οργάνωση εταιρειών ή συνεταιρισμών· και
- (ε) οι ρήτρες που ενσωματώθηκαν με σκοπό τη συμμόρφωση με—
 - (i) νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Κυπριακής Δημοκρατίας· ή
 - (ii) πρόνοιες ή αρχές διεθνών συμβάσεων στις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία είναι συμβαλλόμενο μέρος.

5.—(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και τηρουμένων των εδαφίων (2) και (3) του παρόντος άρθρου, “καταχρηστική ρήτρα” θεωρείται κάθε ρήτρα η οποία, παρά την απαίτηση καλής πίστης, δημιουργεί σε βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισότητα ανάμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από τη σύμβαση.

Καταχρηστικές ρήτρες.

(2) Η εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα μιας ρήτρας γίνεται, αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης, όλες οι κατά το χρόνο της σύναψης της σύμβασης περιστάσεις που περιβάλλουν την εν λόγω σύμβαση, καθώς και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται.

(3) Για να διαπιστωθεί κατά πόσο μια ρήτρα ικανοποιεί την απαίτηση καλής πίστης, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα—

- (α) Η διαπραγματευτική δύναμη των μερών·
- (β) αν ο καταναλωτής δέχθηκε οποιεσδήποτε παροτρύνσεις, για να συμφωνήσει στη ρήτρα·
- (γ) αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες πωλήθηκαν ή προμηθεύτηκαν κατόπιν ειδικής παραγγελίας του καταναλωτή και

(δ) ο βαθμός στον οποίο ο πωλητής ή προμηθευτής χειρίστηκαν δίκαια τον καταναλωτή.

Παράρτημα.

(4) Το Παράρτημα του παρόντος Νόμου περιέχει ενδεικτικό και μη εξαντλητικό κατάλογο ρητρών που δυνατό να θεωρηθούν καταχρηστικές.

Συνέπειες καταχρηστικών ρητρών.
Κεφ. 149.

6.—(1) Παρά τις διατάξεις του περί Συμβάσεων Νόμου, καταχρηστική ρήτρα σε σύμβαση μεταξύ πωλητή ή προμηθευτή και καταναλωτή δε δεσμεύει τον καταναλωτή.

(2) Η σύμβαση εξακολουθεί να δεσμεύει τους συμβαλλομένους, εκτός αν αυτή δε δύναται να συνεχίσει να υφίσταται χωρίς την καταχρηστική ρήτρα.

Ερμηνευτικός κανόνας για γραπτές συμβάσεις.

7. Ο πωλητής ή ο προμηθευτής οφείλει να διασφαλίζει ότι σε περίπτωση γραπτών συμβάσεων, οι ρήτρες διατυπώνονται με σαφή και κατανοητό τρόπο. Σε περίπτωση αμβιβολίας για την έννοια μιας γραπτής ρήτρας, υπερισχύει η ευνοϊκότερη για τον καταναλωτή ερμηνεία.

Επιλογή εφαρμοστέου δικαίου.

8. Παρά την ύπαρξη οποιουδήποτε συμβατικού όρου ο οποίος καθιστά ή σκοπεύει να καταστήσει εφαρμοστέο στη σύμβαση το δίκαιο άλλης επικράτειας πλην των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο παρών Νόμος τυγχάνει εφαρμογής αν—

(α) Ο όρος αυτός, κατά την κρίση του δικαστηρίου, έχει εισαχθεί στη σύμβαση κυρίως για να αποφευχθεί η εφαρμογή του παρόντος Νόμου ή

(β) κατά τη σύναψη της σύμβασης ο καταναλωτής είχε τη συνήθη διαμονή του στην Κυπριακή Δημοκρατία και τα αναγκαία μέτρα για τη σύναψη της σύμβασης είχαν ληφθεί στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον καταναλωτή ή από άλλους για λογαριασμό του καταναλωτή.

Παρεμπόδιση της συνεχιζόμενης χρήσης καταχρηστικών ρητρών.

9.—(1) Ο Διευθυντής έχει καθήκον, κατόπιν υποβολής παραπόνου, να εξετάζει κατά πόσο οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα που προορίζεται για γενική χρήση είναι καταχρηστική, εκτός αν το παράπονο αυτό είναι κατά την κρίση του επιπόλαιο ή οχληρό.

(2) Όταν ύστερα από εξέταση παραπόνου σχετικά με οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα, σύμφωνα με το εδάφιο (1), ο Διευθυντής θεωρήσει ότι αυτή είναι καταχρηστική, δύναται, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να αρχίσει διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, περιλαμβανομένου και προσωρινού διατάγματος, εναντίον οποιουδήποτε προσώπου το οποίο, κατά την κρίση του, χρησιμοποιεί ή εισηγείται τη χρήση τέτοιων ρητρών σε συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές.

(3) Ο Διευθυντής δύναται, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να λάβει υπόψη του οποιαδήποτε ανάληψη δέσμευσης που δόθηκε προς αυτόν από πρόσωπο ή εκ μέρους οποιουδήποτε προσώπου, αναφορικά με τη συνεχιζόμενη χρήση τέτοιων ρητρών σε συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές.

(4) Ο Διευθυντής αιτιολογεί την απόφασή του να αποταθεί ή όχι, ανάλογα με την περίπτωση, για έκδοση απαγορευτικού διατάγματος σε σχέση με οποιοδήποτε παράπονο το οποίο, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, έχει καθήκον να εξετάζει.